

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KINO
ĮSTATYMAS**

2002 m. kovo 5 d. Nr. IX-752
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato kino valstybinio valdymo pagrindus, nacionalinio filmo sąvoką, nacionalinių filmų gamybos, platinimo ir viešo rodymo tvarką bei finansavimą ir užsienio filmų platinimo bei viešo rodymo tvarką Lietuvos Respublikoje.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šio Įstatymo nuostatos taikomos juridiniams ir fiziniams asmenims:

- 1) gaminant visų rūšių nacionalinius filmus, rengiant jų gamybos projektus, platinant, viešai rodant ir saugant nacionalinius bei užsienio filmus;
- 2) gaminant, platinant ir viešai rodant visų rūšių nacionalinius filmus bei platinant ir viešai rodant užsienio filmus Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis.

2. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytos kitokios nuostatos negu šiame Įstatyme, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

3 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Bendra filmo gamyba (koprodukcija)** – filmo gamyba dalyvaujant Lietuvos prodiuseriui ir gamintojui bei užsienio prodiuseriui ir gamintojui, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, kitų įstatymų ir teisės aktų nuostatas, Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis.

2. **Filmas** – garso ir vaizdo (audiovizualinis) kūrinys, kurį sudaro temos susieti vaizdai, nuosekliai užfiksuoti filmo juostoje arba kitoje laikmenoje ir skirti atkurti techninės viešo rodymo įrangos priemonėmis. Pagal trukmę filmai gali būti pilnametražiai ir trumpametražiai. Pilnametražio filmo trukmė – ne mažiau kaip 60 minučių, o trumpametražio – mažiau kaip 60 minučių.

3. **Filmo gamyba** – kūrybinio sumanymo įgyvendinimo procesas, kurio metu sukuriamą meninę-materialinę vertybę – garso ir vaizdo (audiovizualinis) kūrinys.

4. **Filmo gamybos projektas** – scenarijus, kalendorinis filmo gamybos planas, gamybos išlaidų sąmata ir verslo planas.

5. **Filmo gamintojas** – juridinis asmuo, kurio veiklos rūšis yra filmo gamyba.

6. **Filmų platinimas (distribucija)** – filmų nuoma, pardavimas ar panauda viešam rodymui arba individualiam naudojimui.

7. **Filmo prodiuseris** – fizinis ar juridinis asmuo, kuris organizuoja arba (ir) finansuoja filmo gamybą bei platinimą.

8. **Filmo rodymas** – viešas filmo rodymas bet kokiomis techninės kino įrangos priemonėmis kino ir videosalėse, per televiziją ir kitose viešose vietose.

9. **Filmo tiražavimas** – vienos ar daugiau filmo kopijų pagaminimas filmo juostoje, magnetinėje juostoje, lazeriniame diske arba kitoje laikmenoje.

10. **Kinas** – kultūros sritis, apimanti kūrybinę, gamybinę, mokslinę, techninę, mokomąją, informacinę, švietėjišką veiklą, kurios pagrindinis tikslas – gaminti ir rodyti filmus.

11. **Kino organizacija** – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veiklos sritis yra viena iš šių: filmų gamyba, tiražavimas, platinimas, viešas rodymas, filmų saugojimas, kino reklama, kino leidyba, kino meno populiarinimas.

12. **Kino paveldas** – paveldėtos, saugomos ir perduodamos vėlesnėms kartoms visų rūšių ir žanrų nacionalinių filmų originalios medžiagos, filmų kopijos.

13. **Kino priemonės** – žaliavos, rekvizitas, paviljonai, techninė įranga (įrengimai, aparatūra, techniniai prietaisai, jų atsarginės dalys), naudojami filmų gamybai, tiražavimui, platinimui, viešam rodymui.

14. **Kino programa** – renginiai (festivaliai, teminiai rodymai, retrospektyvos, filmų pristatymai, paskaitos, seminarai, fakultatyvai ir kt.), skirti populiarinti kino meną, taip pat visuma priemonių, kurių tikslas – modernizuoti filmų gamybos ir viešo rodymo materialinę techninę bazę.

15. **Kino salė (videosalė)** – patalpa, turinti reikiamą techninę įrangą, skirtą filmams viešai rodyti.

16. **Kino teatras** – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veiklos sritis yra viešas filmų rodymas.

17. **Lietuvos prodiuseris** – fizinis asmuo, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba nuolat gyvena Lietuvoje, arba Lietuvoje įregistruotas juridinis asmuo, kuris organizuoja arba (ir) finansuoja filmo gamybą bei platinimą.

18. **Originalios filmo medžiagos** – filmams tiražuoti reikalingos medžiagos (negatyvas, kontratipas, kontrolinė kopija, suvestinė kalbos, muzikos ir triukšmų fonograma ir kitos medžiagos).

19. **Pornografinis filmas** – filmas, kuriame vienprasmiškai, atvirai ir detalai rodomas lytinis aktas arba rodomi lytiniai iškrypimai (mazochizmas, nekrofilija, pedofilija, sadomazochizmas, zoofilija) ir tai yra pagrindinis filmo tikslas. Pornografinius filmus gaminti, platinti ir viešai rodyti bei užsienio pornografinius filmus platinti ir viešai rodyti draudžia Lietuvos Respublikos įstatymai.

20. **Užsienio prodiuseris** – fizinis asmuo, kuris nėra Lietuvos Respublikos pilietis ir nuolat negyvena Lietuvoje, neatsižvelgiant į tai, ar jis turi kurios nors užsienio valstybės pilietybę, ar neturi jokios, arba bet kurioje užsienio valstybėje įregistruotas juridinis asmuo, kuris organizuoja arba (ir) finansuoja filmo gamybą bei platinimą.

21. **Valstybės filmų registro tvarkymas** – registro duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, teikimas.

4 straipsnis. Nacionalinis filmas

1. Nacionaliniu filmu laikomas filmas, jeigu jis atitinka bent vieną iš šių reikalavimų:

1) filmo turinys, jo tematika atspindi esminius Lietuvos kultūros raidos principus, lietuvių tautinio charakterio problemas, atskleidžia nacionalinius ypatumus, tradicijas;

2) ne mažiau kaip 50 procentų bendros darbų apimties sąmatinėmis kainomis, gaminant, platinant ir rodant filmą, atlieka Lietuvos Respublikos kino organizacijos;

3) pagrindiniai filmo kūrėjai (scenarijaus autorius, režisierius, operatorius, kompozitorius, dailininkas) yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, arba Lietuvos Respublikoje ar Europos Sąjungos valstybėse narėse įregistruoti juridiniai asmenys, taip pat fiziniai asmenys, gyvenantys Lietuvos Respublikoje.

2. Bendros gamybos filmas laikomas nacionaliniu, jeigu jis atitinka bent vieną iš šių reikalavimų:

1) gaminamas kartu su užsienio kino organizacija, atsižvelgiant į sąlygas, nustatytas Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse;

2) atitinka kriterijus, numatytus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte.

3. Nacionalinis filmas turi būti įgarsintas lietuvių kalba. Filme gali būti kalbama ir užsienio kalba, jeigu tai atitinka filmo scenarijų.

ANTRASIS SKIRSNIS VALSTYBINIS KINO VALDYMAS

5 straipsnis. Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje

1. Valstybės politiką kino srityje įgyvendina Vyriausybės tam įgaliota institucija.
2. Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje:
 - 1) rengia įstatymų ir kitų kiną reglamentuojančių teisės aktų projektus;
 - 2) skirsto valstybės biudžete patvirtintus asignavimus, skirtus remti filmų gamybos projektus, kino programas, ir kontroliuoja šių asignavimų panaudojimą;
 - 3) siekia, kad per metus būtų sukurtas bent vienas meninis pilnametražis nacionalinis filmas;
 - 4) tvarko filmų registrą;
 - 5) indeksuoja filmus pagal žiūrovų amžiaus cenzą;
 - 6) rūpinasi kino specialistų rengimu, kvalifikacijos kėlimu;
 - 7) koordinuoja filmų gamybos projektų ir kino programų rengimą bei įgyvendinimą;
 - 8) koordinuoja Lietuvos kino organizacijų dalyvavimą tarptautinėse kino organizacijose ir programose;
 - 9) inicijuoja ir koordinuoja kino renginius Lietuvoje ir Lietuvos kino organizacijų dalyvavimą tarptautiniuose kino renginiuose;
 - 10) inicijuoja ir koordinuoja programas, susijusias su autorių teisių apsauga filmų platinimo ir viešo rodymo srityje.

6 straipsnis. Kino taryba

1. Kino taryba (toliau – Taryba) yra kolegiali, patarimojo balso teisę turinti visuomeniniais pagrindais veikianti institucija prie Vyriausybės įgalios institucijos, atsakingos už valstybės politiką kino srityje. Ji analizuoja Lietuvos kino plėtros ir sklaidos klausimus, nagrinėja kino programas ir filmų gamybos projektus, pretenduojančius gauti valstybės finansavimą, ir pasiūlymus šiais klausimais teikia Vyriausybės įgaliotai institucijai, atsakingai už valstybės politiką kino srityje. Tarybos darbo reglamentą tvirtina pati Taryba.

2. Tarybą sudaro 9 nariai. 3 narius į ją deleguoja Lietuvos kinematografininkų sąjunga, po 1 narį – prodiuserių, filmų platintojų ir rodytojų asociacijos, taip pat Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija bei Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje.

3. Tarybos sudėtį ir nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje.

TREČIASIS SKIRSNIS KINO FINANSAVIMAS

7 straipsnis. Kino finansavimas

1. Lietuvos kinas finansuojamas iš šių šaltinių:
 - 1) valstybės biudžeto;
 - 2) savivaldybių biudžetų;
 - 3) Nacionalinės kino rėmimo programos lėšų;
 - 4) kitų finansavimo šaltinių.
2. Lietuvos valstybės biudžeto lėšos pagal Vyriausybės įgalios institucijos, atsakingos už valstybės politiką kino srityje ir Vyriausybės įgalios institucijos, atsakingos už kino paveldo apsaugą parengtas programas yra skiriamos:
 - 1) nacionalinių filmų gamybai;
 - 2) bendrai filmų gamybai (koprodukcijai);
 - 3) nacionaliniams filmams įsigyti, subtitruoti (įgarsinti), platinti, viešai rodyti;
 - 4) Nacionalinei kino rėmimo programai;
 - 5) kino paveldui saugoti;
 - 6) kitoms kino valstybinėms programoms finansuoti.
3. Lėšų skyrimo tvarką ir sąlygas, atsižvelgdamos į Tarybos pasiūlymus, nustato Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje, ir Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už kino paveldo apsaugą.

4. Lėšų skyrimas yra įforminamas Vyriausybės įgaliotos institucijos, atsakingos už valstybės politiką kino srityje, ir lėšų gavėjų (filmų gamintojų, prodiuserių, platintojų, rodytojų ir t. t.) sutartimis. Valstybės biudžeto lėšos naudojamos tik sutartyse numatytiems įsipareigojimams vykdyti.

5. Lėšos filmų gamybai skiriamos tik filmų gamintojams.

6. Lėšų gavėjai privalo Vyriausybės įgaliotai institucijai, atsakingai už valstybės politiką kino srityje, atsiskaityti už jų panaudojimą šios institucijos nustatyta tvarka.

7. Iš savivaldybių biudžetų lėšos skiriamos:

- 1) savivaldybei reikšmingų filmų gamybai;
- 2) savivaldybės kino teatrų ir kino salių (videosalių) pagrindinei veiklai remti;
- 3) kitoms savivaldybės kino programoms remti.

8 straipsnis. Nacionalinio kino rėmimo programa

1. Filmų gamybai, debiutinių filmų gamybos projektams įgyvendinti, nacionaliniams filmams rodyti, kino priemonėms modernizuoti, kinui populiarinti Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje, sudaro Nacionalinio kino rėmimo programą. Ją tvirtina Vyriausybė.

2. Nacionalinės kino rėmimo programos lėšas sudaro:

1) valstybės biudžeto asignavimai. Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto išlaidas, Nacionalinio kino rėmimo programai yra numatoma suma, lygi 30 procentų praėjusiais metais apskaičiuoto pridėtinės vertės mokesčio už kino filmų platinimą ir viešą rodymą. Suma apskaičiuojama pagal Statistikos departamento paskelbtus duomenis (pajamos už filmų viešą rodymą kino salėse);

2) 50 procentų atskaitymų nuo mokesčio už televizijos stočių ir kabelinės televizijos veiklos licencijas;

3) 25 procentai surinkto atlyginimo už garso ir vaizdo (audiovizualinių) kūrinių panaudojimą asmeniniams tikslams (atlyginimo už tuščią vaizdo laikmeną ir asmeniniam atgaminimui skirtą vaizdo įrangą);

4) rinkliava už filmų registro duomenų teikimą.

3. Nacionalinės kino rėmimo programos lėšų skyrimo tvarką ir sąlygas, atsižvelgdama į Tarybos pasiūlymus, nustato Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje.

9 straipsnis. Bendra filmų gamyba (koprodukcija)

1. Filmai gali būti gaminami bendros gamybos sąlygomis, sudarant bendros filmų gamybos dvišales ir daugiašales sutartis.

2. Daugiašalės bendros filmų gamybos atveju minimalus Lietuvos prodiuserio ir gamintojo finansinis indėlis negali būti mažesnis už 10 procentų sąmatos, o maksimalus negali viršyti 70 procentų sąmatos.

3. Jei bendra filmų gamyba yra dvišalė, tai minimalus Lietuvos prodiuserio ir gamintojo indėlis negali būti mažesnis kaip 20 procentų, o maksimalus negali viršyti 80 procentų bendros filmo gamybos sąmatos.

4. Valstybės biudžeto lėšos bendrai filmų gamybai finansuoti skiriamos šio Įstatymo 7 straipsnio nustatyta tvarka. Nacionaliniams filmams, gaminamiems bendros filmų gamybos sąlygomis, teikiami finansavimo prioritetai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS FILMŲ PLATINIMAS, RODYMAS

10 straipsnis. Filmų platinimo ir viešo rodymo sąlygos

1. Kino organizacijos, kurios verčiasi filmų platinimu ir viešu rodymu, privalo:

- 1) užregistruoti filmus filmų registre;

2) turėti Vyriausybės įgaliotos institucijos, atsakingos už valstybės politiką kino srityje, pažymą, nustatančią filmų indeksą pagal žiūrovų amžiaus ceną.

2. Filmai Lietuvoje gali būti platinami ir viešai rodomi tik įstatymų nustatyta tvarka, įgijus teises pagal autorines, licencines ar kitas su autorių teisių turėtojais sudarytas sutartis, kuriose suteikiamos ar perduodamos šios teisės.

11 straipsnis. Filmų registras

1. Visi filmai, pagaminti Lietuvoje, taip pat įvežti į Lietuvos Respubliką platinti ir viešai rodyti, išskyrus filmus, kurie rodomi festivaliuose, seminaruose, retrospektyvose ir kituose renginiuose, turi būti užregistruoti filmų registre. Jį steigia Vyriausybė. Filmai užregistruojami per 7 darbo dienas.

2. Filmų registro nuostatus tvirtina ir rinkliavos dydį už filmų registravimą nustato Vyriausybė.

3. Filmų registro tvarkytojas yra Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už valstybės politiką kino srityje.

4. Filmų registro tvarkytojas nemokamai teikia duomenis valstybės valdžios ir valdymo institucijoms Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Filmų registro duomenimis turi teisę naudotis visi juridiniai ir fiziniai asmenys. Rinkliavos dydį už filmų registro duomenų pateikimą bei jos surinkimo tvarką nustato Vyriausybė.

6. Juridiniai ir fiziniai asmenys, kurių duomenys yra filmų registro objektas, tuos duomenis gauna nemokamai.

7. Iš filmų registro gautų duomenų jų gavėjas negali naudoti kitaip ir kitokiu tikslu, negu nustatyta Valstybės registrų įstatymo ir kitų teisės aktų normose.

8. Filmų registre turi būti nurodyti šie duomenys:

- 1) filmo pavadinimas;
- 2) pagrindiniai filmo kūrėjai (scenarijaus autorius, režisierius, operatorius, kompozitorius, dailininkas);
- 3) autorių turtinių teisių savininkas;
- 4) filmo trukmė;
- 5) šalis, kurioje pagamintas filmas;
- 6) filmo pagaminimo data;
- 7) originalių filmo medžiagų saugojimo vieta;
- 8) licencinės sutarties sąlygos;
- 9) kiti duomenys.

12 straipsnis. Filmų indeksavimas pagal žiūrovų amžiaus ceną

1. Visi platinami ir rodomi kino teatruose, kino salėse (videosalėse) filmai turi būti indeksuojami pagal žiūrovų amžiaus ceną.

2. Indeksus, kurie turi būti nurodomi filmų afišose, kitoje reklamoje ir bet kokio pobūdžio informacinėje medžiagoje, skirtoje filmams anonsuoti, suteikia Filmų indeksavimo komisija. Jos sudėtį ir nuostatus Vyriausybės įgaliotos institucijos, atsakingos už valstybės politiką kino srityje, teikimu tvirtina bei Komisijos narių darbo apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Ne mažiau kaip pusę Filmų indeksavimo komisijos narių sudaro Lietuvos kinematografinių sąjungos, prodiuserių, filmų platintojų ir rodytojų asociacijų deleguoti atstovai.

3. Rinkliavos už filmų indeksavimą dydį bei surinkimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Filmai indeksuojami per 7 darbo dienas.

5. Pagal žiūrovų amžiaus ceną nustatomi šie filmų indeksai:

- 1) „A“ – filmai, skirti įvairaus amžiaus žiūrovams;
- 2) „N-7“ – filmai, skirti vaikams nuo 7 metų;
- 3) „T“ – filmai, kuriuos vaikams iki 16 metų rekomenduojama žiūrėti su tėvais;
- 4) „N-16“ – filmai, skirti žiūrovams nuo 16 metų;
- 5) „S“ – filmai, skirti tik suaugusiesiems nuo 18 metų.

13 straipsnis. Atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus

Už šio Įstatymo pažeidimus taikoma atsakomybė įstatymų nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS KINO PAVELDO APSAUGA

14 straipsnis. Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už kino paveldo apsaugą

1. Nacionalinių filmų originalių medžiagų, kaip nacionalinio turto, saugojimu rūpinasi Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už kino paveldo apsaugą.

2. Vyriausybės įgaliota institucija, atsakinga už kino paveldo apsaugą, priima saugoti nacionalinių filmų, kurių gamyba iš dalies ar visiškai finansuojama iš valstybės biudžeto, originalias medžiagas, jas atnaujina, naudoja mokslinio tyrimo, kūrybiniais ir kitiems tikslams.

3. Nustatoma tokia nacionalinių filmų originalių medžiagų saugojimo tvarka:

1) nacionalinių filmų originalias medžiagas saugoti Vyriausybės įgaliotai institucijai, atsakingai už kino paveldo apsaugą, privalo perduoti filmų gamintojai;

2) originalias filmų medžiagas privalo perduoti saugoti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo galutinės versijos užbaigimo;

3) originalias filmų medžiagas sunaikinti draudžiama;

4) jei filmų gamyba buvo finansuojama tik iš privačių filmų gamintojų lėšų, originalių medžiagų saugojimo ir panaudojimo tvarka nustatoma sutartimi tarp gamintojų ir Vyriausybės įgaliotos institucijos, atsakingos už kino paveldo apsaugą.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos netaikomos bendros gamybos produkcijai, jeigu sutartyje numatoma, kad originalios filmų medžiagos bus saugomos kitoje sutarties šalyje.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktai ir 11 bei 12 straipsniai įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

16 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė:

1) įgyvendindama šio Įstatymo 5, 11, 12 ir 14 straipsnių nuostatas, paskiria įgaliotas institucijas;

2) patvirtina Filmų registro nuostatus bei nustato rinkliavų už filmų registravimą ir už filmų registro duomenų pateikimą dydį;

3) patvirtina kino filmų indeksavimo pagal žiūrovų amžiaus cenzą tvarką ir nustato rinkliavos už filmų indeksavimą dydį.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio antrąja dalimi, skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO PIRMININKAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS